

عنوان مقاله:

مبانی مشروعیت حکومت از دیدگاه مفسران فریقین

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های تفسیر تطبیقی، دوره 6، شماره 12 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محمدجواد نجفی - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه قم

محمدکاظم رحمان ستایش - استاد یار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه قم

زهرا ژرفی یگانه - دانشجوی دکتری تفسیر تطبیقی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۹/۰۶ | تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۳/۰۱ مشروعیت، یک ویژگی در یک نظام حکومتی است که به سبب آن، حاکم حکمرانی خویش را صحیح می داند و مردم تبعیت از حکومت را وظیفه خود می شمارند. مشروعیت پاسخی به این پرسش است که چرا عده ای حق حکومت دارند و دیگران موظف به اطاعت از آنانند؟ مسئله مشروعیت، همان پرسش از حق حاکمیت فرمانروایان است. مفسران فریقین به دلیل صراحت آیات مربوط به حکومت، به اتفاق، خداوند متعال را، منشا ذاتی مشروعیت حکومت می دانند و بر این نظرند که چون خداوند اجل از ماده است و در قالب مادی نمی گنجد و نمی تواند خود در جامه انسان ها درآید و بر آنان حکم راند، حتما مرتبه ای از ولایت خود را به برخی از انسان ها تفویض کرده است. آنها همچون اکثر قریب به اتفاق مسلمانان، معتقدند که در زمان حضور پیامبر(ص)، خداوند حق حاکمیت را به ایشان واگذار کرده است؛ لیکن اختلاف عمده بر سر منبع یا منابع مشروعیت حکومت حاکمان پس از پیامبر(ص) است. مفسران شیعه اعتقاد به مشروعیت الهی حکومت و نصب امام با نص از جانب خداوند دارند؛ اما مفسران اهل سنت به رغم مسلم دانستن این طریق برای اثبات امامت، به دلیل آنکه آن را ثابت نشده می دانند، معتقدند که امامت و حکومت از راه های گوناگونی از جمله بیعت و انتخاب اهل حل و عقد، ولایتعهدی و استخلاف امام سابق، زور و غلبه منعقد می شود؛ هرچند راه آخر یعنی زور و غلبه بیشتر مورد توجیه و حتی تخطئه این مفسران قرار گرفته تا مورد تایید. © نجفی، م.ج؛ رحمان ستایش، م.ک؛ ژرفی یگانه، ز. (۱۴۰۰). مبانی مشروعیت حکومت از دیدگاه مفسران فریقین، دوفصل نامه پژوهش های تفسیر تطبیقی. ۶ (۱۲)، ۲۳۵-۲۵۸

Doi: ۱۰.۲۲۰۹۱/PTT.۲۰۲۰.۳۷۷۰.۱۴۵۵

کلمات کلیدی:

مبانی، مشروعیت، حکومت، مفسران، فریقین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1253799>

